

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

F: 01 478 9021

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 007-208/2023/19
Ljubljana, 29.5.2023
EVA 2023-2330-0063
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gsv@gov.si

ZADEVA: UREDBA o spremembah in dopolnitvi Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027– predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi 10. in 11.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2 in 18/23) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep:
Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o spremembah in dopolnitvi Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Priloga:
<ul style="list-style-type: none">- predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvi Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027,- priloga 1 k uredbi,- priloga 2 k uredbi.
Sklep prejmeta:
<ul style="list-style-type: none">– Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Maša Žagar, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo,
- Polona Kolarek-Novšek, vodja Sektorja za trajnostno kmetijstvo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji sodelavci.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Uredba o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 določa neposredna plačila, ki jih kmetje prejema pod pogojem, da upoštevajo pravila o zdravju in dobrobiti ljudi, živali, rastlin in okolja. Za spodbujanje pametnega in odpornega kmetijskega sektorja so neposredna plačila ključna, saj zagotavljajo pravično dohodkovno podporo kmetom. Poleg uravnavanja ekonomskega položaja kmetijstva in varovanja kmetov pred nestanovitnostjo tržnih cen ali izpadom kmetijske pridelave zaradi neugodnih vremenskih razmer se z njimi nagrajuje kmete za okolju prijazno kmetovanje in zagotavljanje javnih storitev, za kar običajno trgi ne plačujejo, denimo skrb za podeželje. Neposredna plačila se izvajajo v okviru subvencijske kampanje.

Predlog spremembe in dopolnitve uredbe zlasti spreminja Shemo biotska raznovrstnost v trajnih nasadih na način, da bo shemo nosilec kmetijskega gospodarstva lahko izvedel. S tem namenom se uvaja izjema od izvajanja kmetijske prakse medvrstni prostor ob pojavu karantenskih škodljivcev ali večjega pojava škodljivih organizmov, da se ob teh izjemah omogoči varen nanos fitofarmaceutskih sredstev.

Pri kmetijski praksi cvetoči pas pa se nosilcu kmetijskega gospodarstva z možnostjo vzpostavitve cvetočega pasu v več delih in na soležnem GERK omogoča, da bo cvetoči pas lahko izvedel, saj so GERK trajni nasadi zaradi vključitve obračalnih pasov v skladu s pravilnikom o RKG že izrisani na način, da se zaradi vzpostavitve cvetočega pasu ne morejo povečati.

Pri kmetijski praksi življenjski prostori za koristne organizme se iz nabora primernih prostorov črta netopirnice, saj se je tekom usklajevanja navodil o dimenzijah in postavitvi omenjenih življenjskih prostorov izkazalo, da tako postavljene netopirnice lahko povzročijo ekološko past za netopirje.

Vse spremembe sheme so izvedene v okvirju zapisa sheme v Strateškem načrtu skupne kmetijske politike za RS za obdobje 2023-2027.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

Uredba o neposrednih plačilih se izvaja s subvencijsko kampanjo v koledarskem letu 2023 (izplačila

se bodo izvajala v finančnem letu 2024). Finančna sredstva EU za intervencije v obliki neposrednih plačil so zagotovljena s SN SKP 2023–2027, potrjenim z Izvedbenim sklepom Komisije C(2022) 7574 z dne 28. 10. 2022 o odobritvi strateškega načrta SKP za obdobje 2023–2027 za Slovenijo za podporo Unije, ki se financira iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, št. CCI: 2023SI06AFSP001.

Za izplačila iz naslova intervencije neposredna plačila so zagotovljena sredstva v sprejetem proračunu za leto 2024 v evidenčnem projektu 2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023–2027 na proračunskih postavkah 221645 Strateški načrt SKP 2023-2027 – neposredna plačila – EU v višini 131.530.052,00 EUR. Priloga IX Uredbe 2021/2115/EU določa, da je Slovenija upravičena za izplačila neposrednih plačil 131.530.052 EUR vsako uredbeno oz. koledarsko leto v obdobju od 2023 do 2027. To pomeni planiranje izplačil iz posameznega proračunskega leta v obdobju od 2024 do 2028 v višini 131.530.052 EUR. Zadnje finančne posledice planiramo v proračunskem letu 2028. Skupna vrednost finančnih posledic za celotno obdobje znaša 657.650.260 EUR.

Neposredna plačila so izključno sredstva EU in se ne sofinancirajo s sredstvi iz nacionalnega proračuna RS.

Vrednost dodeljenih sredstev za neposredna plačila po posameznih koledarskih letih:

Koledarsko leto 2023 - 131.530.052 EUR - izplačilo v letu 2024,
 Koledarsko leto 2024 – 131.530.052 EUR – izplačilo v letu 2025,
 Koledarsko leto 2025 – 131.530.052 EUR – izplačilo v letu 2026,
 Koledarsko leto 2026 – 131.530.052 EUR – izplačilo v letu 2027,
 Koledarsko leto 2027 – 131.530.052 EUR – izplačilo v letu 2028.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023-2027	221645 Strateški načrt SKP 2023-2027 – neposredna plačila - EU	-	131.530.052,00 EUR

SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in

prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	DA/NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: 17.5.2023 V razpravo so bili vključeni: KGZS; SSK; ZSPM; ZKS, Ekološko društvo Na objavo so se odzvali: KGZS Prejete pripombe so: Pripomba je ena, podala jo je KGZS in se nanaša na datum zelenega pokrova pri shemi SOPO INP 8.05 Naknadni posevki in podsevki. Pripombe ni možno sprejeti, ker je datum zelenega pokrova zapisan v SN 2023-2027 in usklajen s Komisijo.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
Irena Šinko ministrica	

Na podlagi 10. in 11.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2 in 18/23) Vlada Republike Slovenije izdaja

**Uredbo
o spremembah in dopolnitvi
Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027**

1. člen

V Uredbi o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 17/23) se v 1. členu 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 1), zadnjič dopolnjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/370 z dne 13. decembra 2022 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s postopki, roki za predložitev zahtevkov držav članic za spremembe strateških načrtov SKP in nadaljnjimi primeri, v katerih se največje število sprememb strateških načrtov SKP ne uporablja (UL L št. 51 z dne 20. 2. 2023, str. 25), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/2115/EU);«.

6. in 7. točka se spremenita tako, da se glasita:

»6. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/126 z dne 7. decembra 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dodatnimi zahtevami za nekatere vrste intervencij, ki jih države članice določijo v svojih strateških načrtih SKP za obdobje 2023–2027 na podlagi navedene uredbe, ter pravili o deležu za standard dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev (DKOP) 1 (UL L št. 20 z dne 31. 1. 2022, str. 52), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/330 z dne 22. novembra 2022 o spremembi in popravku Delegirane uredbe (EU) 2022/126 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dodatnimi zahtevami za nekatere vrste intervencij, ki jih države članice določijo v svojih strateških načrtih SKP za obdobje 2023–2027 na podlagi navedene uredbe, ter pravili o deležu za standard dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev (DKOP) 1 (UL L št. 44 z dne 14. 2. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2022/126/EU);

7. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1172 z dne 4. maja 2022 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta glede integriranega administrativnega in kontrolnega sistema skupne kmetijske politike ter uporabe in izračuna upravnih sankcij v zvezi s pogojenostjo (UL L št. 183 z dne 8. 7. 2022, str. 12), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/744 z dne 2. februarja 2023 o popravku Delegirane uredbe (EU) 2022/1172 glede prehodnih določb za olajšanje pregledov pogojenosti in navzkrižne skladnosti za nekatera plačila na površino v okviru skupne kmetijske politike (UL L št. 99 z dne 12. 4. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2022/1172/EU);«.

2. člen

V 2. členu se na koncu 8. točke pika nadomesti s podpičjem in doda nova, 9. točka, ki se glasi:

» 9. enotno podjetje je enotno podjetje iz drugega odstavka 2. člena Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in ustreznimi prilagoditvami (UL L št. 215 z dne 7. 7. 2020, str. 3).«.

3. člen

V 6. členu se v sedmem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se za planino oziroma skupni pašnik za izpolnjevanje merila iz druge alineje četrtega odstavka tega člena upoštevajo podatki o številu živali posameznih vrst in kategorij, ko so živali na paši, iz »Zapisnika o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik« iz uredbe, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto oddaje zbirne vloge in glede na podatke iz CRG in CRD.«.

Deseti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(10) Za izpolnjevanje merila iz četrte alineje četrtega odstavka tega člena se upošteva izkaz poslovnega izida iz letnega poročila oziroma revidiranega letnega poročila ali izdani računi in druge knjigovodske evidence za ugotavljanje skupnega letnega prihodka in letnega prihodka iz kmetijske dejavnosti v zadnjem obračunskem letu. Nosilec kmetijskega gospodarstva poleg dokazil iz prejšnjega stavka tega odstavka izpolni tudi obrazec Skupna vrednost prihodkov iz kmetijske dejavnosti in nekmetijske dejavnosti iz Priloge 3, ki je sestavni del te uredbe. Če je nosilec kmetijskega gospodarstva enotno podjetje se prihodki iz kmetijske in nekmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu določijo za enotno podjetje.«.

V štirinajstem odstavku se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Prav tako je morala biti storitev za kmetijska opravila opravljena na vsaj 50 % kmetijskih površin kmetijskega gospodarstva in za ta namen mora nosilec kmetijskega gospodarstva voditi podatke o plačilu storitve za kmetijska opravila, na obrazcu Evidenca o opravljeni kmetijski storitvi, iz Priloge 4, ki je sestavni del te uredbe.«.

4. člen

V 12. členu se v tretjem odstavku v 3. točki prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»– izjavo fizične osebe, ki je med pridobivanjem izkušenj mladega kmeta nosilec kmetijskega gospodarstva, na katerem je mladi kmet te izkušnje pridobil. To izjavo lahko poda le oseba, ki je bila najmanj tri leta vpisana v RKG kot nosilec kmetijskega gospodarstva. Obrazec Izjava o pridobljenih delovnih izkušnjah iz kmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu je določen v Prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe;«.

5. člen

V 13. členu se v štirinajstem odstavku beseda »enajstega« nadomesti z besedo »dvanajstega«.

6. člen

V 19. členu se peti odstavek spremeni, tako da se glasi:

»(5) Intervencija SOPO se lahko kombinira tudi z naslednjimi intervencijami iz uredbe, ki ureja plačila za okoljske in podnebne obveznosti, naravne ali druge omejitve in območja Natura 2000 iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027:

1. intervencijo plačila za naravne in druge omejitve;
2. intervencijo biotično varstvo;
3. intervencijo lokalne pasme in sorte, pri čemer:
 - a) se operacija lokalne sorte ne more kombinirati s shemo 6. točke 23. člena te uredbe;
 - b) se lahko kombinira s shemo iz 5. točke 23. člena te uredbe le, kadar je za shemo iz 5. točke izbran medoviti posevek, ki je samostojna kmetijska rastlina;
4. intervencijo Natura 2000 plačila. Pri čemer se pri shemi iz 1. točke 23. člena upošteva določba sedmega odstavka 24. člena te uredbe.

Doda se nov šesti odstavek, ki se glasi:

(6) Intervencija SOPO se lahko kombinira z intervencijo dobrobit živali iz uredbe, ki ureja dobrobit živali«.

7. člen

V 22. členu se črtata sedmi in osmi odstavek.

8. člen

V 28. členu se v šestem odstavku druga in tretja alineja spremenita tako, da se glasita:

» – tla z naknadnim neprezimnim posevkom, medovito kmetijsko rastlino ali podsevom morajo biti pokrita od 15. avgusta do 15. oktobra tekočega leta;
– obdelava naknadnih neprezimnih posevkov, medovite kmetijske rastline ali podsevkov oziroma uporaba v proizvodne namene je dovoljena po 15. oktobru tekočega leta;«.

9. člen

V 32. členu se v sedmem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»V skladu z 11. členom Uredbe 2022/1173/EU nosilec kmetijskega gospodarstva iz petega odstavka tega člena pošlje na agencijo dve geografsko označeni fotografiji varovanja gnezda. S prve geografsko označene fotografije mora biti razvidno varovanje gnezda, druga geografsko označena fotografija pa mora biti posneta na zadnji dan varovanja gnezda oziroma najkasneje do 20. junija tekočega leta. Fotografiji mora nosilec kmetijskega gospodarstva agenciji poslati do 30. junija tekočega leta.«.

10. člen

34. člen se spremeni tako, da se glasi:

»34. člen

(shema INP 8.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih – BIORAZTN)

(1) Za shemo INP 8.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih – BIORAZTN (v nadaljnjem besedilu: shema BIORAZTN) okvirna finančna sredstva za posamezno leto znašajo 1.366.000,00 eura.

(2) Shema BIORAZTN se izvaja na GERK z vrstami rabe 1221 – intenzivni sadovnjak, GERK z rabo 1211 – vinogradi in GERK z rabo 1230 – oljčniki.

(3) Zahteve sheme se izvajajo v treh kmetijskih praksah, in sicer:

- življenjski prostor za koristne organizme,
- vzdrževanje medvrstnega prostora,
- vzpostavitev cvetočega pasu.

(4) Nosilec kmetijskega gospodarstva mora izvajati vsaj dve od treh kmetijskih praks iz prejšnjega odstavka na posameznem GERK z rabo iz drugega odstavka tega člena, ki ga vključi na zahtevek.

(5) Pri kmetijski praksi iz prve alineje tretjega odstavka tega člena je treba zagotoviti življenjski prostor za koristne organizme, kamor se štejejo skalnjaki, hoteli za koristne organizme, drogovi za ujede, gnezdilnice za ptice. Pri tem mora zagotoviti en življenjski prostor pri površini GERK do vključno 1 ha, tri življenjske prostore pri površini GERK od 1 do vključno 5 ha in vsaj štiri življenjske prostore pri površini GERK nad 5 ha. Nosilec kmetijskega gospodarstva pri vzpostavitvi življenjskega prostora za koristne organizme upošteva priporočene dimenzije in postavitev, ki so opredeljene v navodilih za to shemo, ki so objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave in spletni strani skp.si.

(6) Življenjski prostor ali življenjske prostore za koristne organizme iz prejšnjega odstavka mora nosilec kmetijskega gospodarstva vzpostaviti do dne, ki je določen kot zadnji dan za oddajo zbirne vloge v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge.

(7) Pri kmetijski praksi iz druge alineje tretjega odstavka tega člena nosilec kmetijskega gospodarstva izvaja košnjo ali mulčenje ali valjanje zelenega medvrstnega pasu, kamor se štejejo tudi brežine teras, vendar hkrati samo v vsakem drugem medvrstnem prostoru. Najkrajši možen čas med dvema mulčenjema ali košnjama ali valjanjem mora biti vsaj tri tedne. Štirinajst dni pred obiranjem nasada, tudi če obiranje poteka v več časovnih intervalih, lahko nosilec hkrati mulči ali kosi ali valja vse medvrstne prostore.

(8) Ne glede na prejšnji odstavek je za namen obvladovanja karantenskih škodljivih organizmov ali ob pojavu večjega števila škodljivih organizmov dovoljeno pokositi, mulčiti ali valjati zeleni medvrstni prostor, da se omogoči varen nanos fitofarmaceutskih sredstev. Seznam razmejenih območij za karantenske škodljive organizme pripravi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin ter ga objavi na osrednje spletno mesto državne uprave in spletni strani skp.si. Čas tretiranja za namen obvladovanja karantenskih škodljivih organizmov napove Javna služba zdravstvenega varstva rastlin in je objavljen na Agrometeorološkem portalu Republike Slovenije.

(9) Pri kmetijski praksi iz tretje alineje tretjega odstavka tega člena se cvetoči pas vzpostavi s setvijo na robu GERK na način, da je do 30. junija že viden zeleni pokrov zadevnih kmetijskih rastlin. Cvetoči pas se lahko zagotovi v več delih, ki ne smejo biti manjši od 25 m², v skupni izmeri pa morajo dosegati vsaj 5 % površine GERK z zahtevkom. Cvetoči pas ne sme biti košen vsaj do 1. septembra tekočega leta.

(10) Ne glede na prejšnji odstavek je cvetoči pas lahko vzpostavljen tudi na robu soležnega GERK, če je ta pripisan nosilcu kmetijskega gospodarstva, ki odda zahtevek za shemo BIORAZTN in hkrati GERK ni vključen v shemo BIORAZTN. Cvetoči pas mora biti vzpostavljen na tistem robu soležnega GERK, ki je v stiku z GERK, ki bo vključen v shemo.

(11) Cvetoči pas iz tretje alineje tretjega odstavka tega člena se lahko vzpostavi s setvijo ene ali več kmetijskih rastlin iz šifrantna vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in podpor.

(12) Pri nanosu fitofarmaceutskih sredstev v trajnih nasadih mora nosilec kmetijskega gospodarstva prepričati, da bi sredstva dosegla cvetoči pas.

(13) Nosilec kmetijskega gospodarstva mora zagotoviti rabo GERK iz drugega odstavka tega člena do dne, ki je kot zadnji določen za spremembe in umike zahtevkov v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge.

(14) Načrtovani znesek na enoto znaša 273,20 eura na ha, najnižji znesek načrtovanega zneska na enoto 218,56 eura ha in najvišji znesek načrtovanega zneska na enoto 341,50 eura na ha.

(15) Realizirani znesek na enoto se izračuna vsako leto, tako da se skupno število upravičenih hektarjev za shemo BIORAZTN pomnoži z načrtovanim zneskom na enoto iz prejšnjega odstavka tega člena. Če so s tem okvirna finančna sredstva iz prvega odstavka tega člena presežena ali neporabljena, se upoštevajo določbe drugega odstavka 4. člena te uredbe.«.

11. člen

V 39. členu se v drugem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

» – je govedo na zadevnem kmetijskem gospodarstvu v reji neprekinjeno vsaj šest mesecev, kar se šteje za obdobje obvezne reje. Pri tem se premik govedi na planino ali skupni pašnik, na sejem ali razstavo šteje kot prisotnost govedi na kmetijskem gospodarstvu;«.

V enajstem odstavku se beseda »sedmega« nadomesti z besedo »devetega«.

12. člen

Priloga 9 se nadomesti z novo prilogo 9, ki je kot priloga 1 sestavni del te uredbe.

13. člen

Priloga 10 se nadomesti z novo prilogo 10, ki je kot priloga 2 sestavni del te uredbe.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

14. člen

(1) Postopki, začeti na podlagi Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 17/23), se končajo v skladu s to uredbo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopki, vezani na kmetijsko prakso življenjski prostor za koristne organizme iz 34. člena in začeti na podlagi Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 - 2027 (Uradni list RS, št. 17/23), končajo v skladu z Uredbo o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027 (Uradni list RS, št. 17/23).

15. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka 007-208/2023/19
Ljubljana, dne 29.05.2023
EVA 2023-2330-0063

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Na podlagi 10. in 11.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVMHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21 in 44/22)

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom
3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna
4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

I. Uvod

V zadnji reformi skupne kmetijske politike (SKP) EU do leta 2027, sprejeti konec leta 2021, se bodo v okviru Strateškega načrta 2023–2027 izvajala neposredna plačila, ki predstavljajo enega pomembnejših ukrepov za uravnavanje ekonomskega položaja kmetij ob hkratnem usmerjanju pridelave v smeri trajnostnega razvoja kmetijstva ter hkrati prispevajo k zagotavljanju javnih dobrin, ki jih trgi običajno ne plačujejo kot so skrb za podeželje in okolje.

V vsebinskem smislu prinaša reforma novosti, saj se del neposrednih plačil I. stebra z okrepljeno pogojenostjo ter novo shemo za podnebje in okolje (t.i. SOPO) usmerja v spodbujanje prevzemanja bolj trajnostnih kmetijskih praks. SOPO je za državo članico obvezna shema, za kmete pa je prostovoljna in je enoletna. Novost je tudi v večjem poudarku na bolj pravični prerazporeditvi neposrednih plačil z uporabo sistema znižanja osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost pri nosilcih, ki prejmejo več kot 60.000 eurov tega plačila, in z uvedbo nove intervencije prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost. Slovenija se je v novem programskem obdobju odločila za ukinitvev plačilnih pravic in uvedbo enotnega plačila na hektar. V okviru intervencije dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete je novost skupna opredelitev na I. in II. stebri, ki vključuje pogoj vodja kmetijskega gospodarstva, starost ter potrebna znanja in spretnosti. V novi reformi SKP se nadaljuje tudi vezana dohodkovna podpora, ki pa je nadgrajena z dolgoročno ciljno usmerjenostjo v konkurenčnost, kakovost ali trajnostnost.

Neposredna plačila tako obsegajo devet intervencij, pri tem pa je SOPO intervencija sestavljena iz 11 shem.

II. Uredba o neposrednih plačilih

I. SPLOŠNE DOLOČBE

K 1. členu

Člen navaja evropsko in državno zakonodajo za izvajanje neposrednih plačil. Pri spremembi se v 1. členu uskladi zapis predpisov, ki so bili spremenjeni v času od objave uredbe o neposrednih plačilih.

K 2. členu

Zaradi izvajanja merila 4 pri aktivnem kmetu se v 2. člen doda definicija za enotno podjetje. V skladu z evropsko zakonodajo je namreč pri merilu dohodka treba upoštevati povezana podjetja.

K 3. členu

Črta se datum, na katerega se upošteva zapisnik (dan 1. julij 2023), saj je datum določen v uredbi, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike. Ker je bila uredba o neposrednih plačilih sprejeta skoraj dva meseca pred omenjeno uredbo sta se datuma tudi razlikovala.

Pri dokazovanju merila 4 se doda pravilo enotnega podjetja, kar izhaja na podlagi obrazložitev Komisije državam članicam (pri aktivnem kmetu se ni treba ukvarjati z enotnim podjetjem, razen če se merilo nanaša na test dohodka) in je v prilogi 3 objavljene uredbe že vključeno.

Uskladi se tudi navajanje prilog uredbe, črta se naslov priloge in se navede le priloga.

K 4. členu

Z določbo v tem členu se uskladi navajanje prilog uredbe, črta se naslov priloge in se navede le priloga.

K 5. členu

Popravek napačnega sklica.

K 6. členu

Peti odstavek veljavnega 19. člena se vsebinsko ne spremeni, vendar se natančneje določi s pravnimi sklici.

K 7. členu

Ker se evidenca rabe fitofarmaceutskih sredstev pri intervenciji SOPO vodi le pri določenih shemah in le za površine, ki so vključene v posamezno shemo SOPO, se črta sedmi odstavek veljavne uredbe.

Črta pa se tudi osmi odstavek, ker se bodo v okviru pregleda na kraju samem za intervencijo SOPO iz naslova pogojenosti pregledale le tiste površine, ki so v sheme vključene.

K 8. členu

V 28. členu se datumska omejitev zelenega pokrova določi tudi za podsevek.

K 9. členu

Sedmi odstavek se popravi na način, da se z geolocirano fotografijo izkaže varovanje gnezda in da se prva fotografija posname kadarkoli med varovanjem gnezda.

K 10. členu

Člen spreminja 34. člen Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št.17/2023), ki določa pogoje upravičenosti za shemo SOPO BIORAZTN - Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih. Shema se je po sprejemu uredbe izkazala za težavno pri samem izvajanju, zato so predvidene spremembe, ki so izvedene v okviru, ki ga dopušča sam zapis sheme v Strateškem načrtu SKP 2023-2027, nujne, da se bo shema lahko izvajala v letu 2023.

Glavne spremembe pri shemi so: črtanje netopirnic pri kmetijski praksi zagotavljanje življenjskega prostora za koristne organizme v trajnih nasadih, ker lahko pomenijo ekološke pasti za netopirje. V petem odstavku je površina trajnega nasada spremenjena v površino GERK, ker tako izhaja že iz obstoječega četrtega odstavka uredbe in s to spremembo bolj jasno zapisana zahteva. S šestim odstavkom je dodano tudi do kdaj morajo biti življenjski prostori v trajnem nasadu vzpostavljeni. Dodana je izjema pri kmetijski praksi vzdrževanje medvrstnega prostora za namen obvladovanja karantenskih škodljivih organizmov ali ob pojavu večjega števila škodljivih organizmov. Pri kmetijski praksi cvetoči pas, pa se s spremembo dovoli tudi vzpostavitev cvetočega pasu na robu soležnega GERK, ki je v stiku z GERK vključenim v shemo.

K 11. členu

Pri vezani dohodkovni podpori za rejo govedi se doda, da se v obdobje obvezne reje na kmetijskem gospodarstvu šteje tudi premik goveda na planino ali skupni pašnik, na sejem ali razstavo šteje kot prisotnost govedi na kmetijskem gospodarstvu. S tem se izenači pristop z drugimi vezanimi dohodkovnimi podporami, saj imajo vse vezane dohodkovne podpore pri obdobju obvezne reje vključeno to izjemo.

K 12. členu

Priloga 9 je spremenjena na način, da se v petnajstem odstavku črta drugi odstavek in da se v tabeli v štirinajstem odstavku doda * pri kategoriji konj in žrebet pri sistemu z gnojem iz globokega nastilja.

K 13. členu

Priloga 10 se spremeni zaradi spremembe 34. člena veljavne uredbe. Pri shemi EKST se črta kršitev vezana na evidenco o mineralnih gnojilih, ker ta evidenca pri shemi ni zahtevana. Pri shemi NIZI se črta evidenca o delovnih opravilih, ker ni zahtevana z uredbo. Pri NIZI se doda kršitev zaradi neizpolnjevanja 40kg/N ha iz organskih gnojil na območjih HAB, ki nadomesti kršitev zaradi apliciranja NIZI več kot 10m³, ki se črta. Pri shemi POŠK se sankcija ob zaplati neposejanih tal na kmetijski rastlini, ki ni dovoljena, s 50 % spremeni na 100 %.

K 14. členu

Prehodna določba, ki določa, da se postopki, začeti v skladu z Uredbo o neposrednih plačilih iz strateškega načrta (Uradni list RS, št.17/23), dokončajo na podlagi predloga spremembe in dopolnitve uredbe. Razen pri shemi SOPO, pri kmetijski praksi življenjski prostori za koristne organizme, se postopki, začeti v skladu z Uredbo o neposrednih plačilih iz strateškega načrta (Uradni list RS, št. 17/23), končajo z omenjeno uredbo.

K 15. členu

Uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.